

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref

Dato

18. desember 2024

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd for 2025

1 Innledning

På bakgrunn av Helse- og omsorgsdepartementets budsjettforslag for 2025 (Prop.1 S 2024-2025), og Innst. 11 S (2024-2025), tildeles det med dette **428,812 mill. kroner** til Forskningsrådet over kap. 780, post 70.

Det vises også til tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet som etatsstyrende departement for Forskningsrådet. Nye oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet som kommer frem i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev følger som vedlegg til dette brevet.

2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

Forskningsrådet har fem mål:

- *Mål 1* *Økt vitenskapelig kvalitet*
- *Mål 2* *Økt verdiskaping i næringslivet*
- *Mål 3* *Møte store samfunnsutfordringer*
- *Mål 4* *Et velfungerende forskningssystem*
- *Mål 5* *God rådgiving*

Vi viser også til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for en nærmere omtale av målene, strategiske områder og styringsinformasjon.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Helse- og omsorgsdepartementet

Norges forskningsråd er et viktig virkemiddel for departementet for å bidra til å nå regjeringens overordnede mål for helse- og omsorgspolitikken:

- God helse og mestring i befolkningen, uavhengig av sosial bakgrunn
- Gode pasientforløp og rask tilgang til tjenester i hele landet
- Helse- og omsorgstjenesten er et attraktivt arbeidssted i et livslangt karriereløp
- Bærekraftig og rettferdig ressursbruk
- Helse- og omsorgssektoren er forberedt i møte med kriser og katastrofer.

Det er viktig at tiltak er kunnskapsbaserte, da det bidrar til å nå de sektorpolitiske målene. Midlene fra Helse- og omsorgsdepartementet til Forskningsrådet skal bidra til dette.

Departementets tildelinger til Forskningsrådet skal primært bidra til å nå alle de fem målene nevnt over. I tillegg skal tildelingen støtte opp under oppfølgingen av HelseOmsorg21-strategien og Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning (2023 - 2032), der helse er et særskilt prioritert tema. Norges forskningsråd skal også hensynta politiske målsettinger der behov for kunnskaps- og tjenesteutvikling, forskning og innovasjon innenfor Helse- og omsorgsdepartementets sektoransvar er løftet frem. Dette kommer til uttrykk i statsbudsjettet, tildelingsbrev og andre relevante dokumenter fra departementet, jf. bl.a. flere stortingsmeldinger og strategier i 2024, som Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024-2027, Meld. St. 12 (2023-2024) Samisk språk, kultur og samfunnsliv, folkehelse og levekår i den samiske befolkningen, Regjeringens kvinnehelsestrategi - betydningen av kjønn for helse og kommende Nasjonal strategi for livskvalitet.

Som kjent ble det fra 2024 satt av 10 mill. kroner til strukturen til Kommunenes samarbeidsarena for forskning (KSF). Midlene fra Kunnskapsdepartementet til Forskningsrådet skal finansiere forsknings- og innovasjonsprosjekter som skal bidra til bærekraftige helse- og omsorgstjenester i kommunene. Det er satt av om lag 103 mill. kroner over Kunnskapsdepartementets budsjett fra 2024. For å identifisere forsknings- og innovasjonsbehov skal Forskningsrådet samarbeide tett med KS om Kommunenes samarbeidsarena for forskning (KSF).

Forskningsrådet skal i forbindelse med porteføljestyringen følge opp føringene i tildelingsbrevene fra departementene i tilskuddsvirksomheten, jfr. Virksomhets- og økonominstruks for Norges forskningsråd. Vi presiserer viktigheten av at styringssignaler og føringar som blir gitt i tildelingsbrevet, gjøres kjent for HelseOmsorg21-rådet og porteføljestyrene og legges til grunn for investeringsplanen i det enkelte porteføljestyret.

2.2 Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatstyrer, punkt 2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon. Styringsinformasjon knyttet til sektoransvaret kommer frem i krav til årsrapport 2025 (departementsvis rapporter), jf. vedlegg 1. Vi viser til punkt 5 Rapportering og resultatoppfølging for 2025 i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske

prioriteringer Helse- og omsorgsdepartementet forventer at Forskningsrådet skal rapportere på. I tillegg er bruken av Health Research Classification System (HRCS), HelseOmsorg21-monitor og øvrige måle- og rapporteringssystemer og statistikk som omfatter forskning, innovasjon og næringsutvikling innenfor helse og omsorg viktig styringsinformasjon for departementet.

3 Tildelinger og fullmakter for 2025

Helse- og omsorgsdepartementet stiller med dette midlene nevnt nedenfor til disposisjon for Forskningsrådet i 2025. Forskningsrådet har fullmakt til å disponere midlene innenfor tilsagnsrammen på hver enkelt post og til de målene og føringene som kommer frem av tildelingsbrevet. Forskningsrådet har ansvar for å prioritere innenfor tildelingen for å nå målene. Departementet tar forbehold om at Stortinget kan vedta budsjettendringer i løpet av 2025. Avvik fra spesifikke føringar i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

Kap. 780, post 70 Norges forskningsråd	Kroner
Bevilgning	428 812 000
Tilsagnsfullmakt	1 126 000 000
Tilsagnsramme	373 000 000

Samfunnsoppdrag:

- Det vises til Kunnskapsdepartementets og Barne- og familiedepartementets omtale av Samfunnsoppdrag for inkludering av flere barn og unge i arbeid utdanning og samfunnsliv. Forskningsrådet skal sørge for at det er godt samarbeid mellom helse- og velferdsparteføljen i sitt arbeid med samfunnsoppdraget.
- Videre skal Forskningsrådet fortsette sitt aktive bidrag til arbeidet med samfunnsoppdraget om kreft (Cancer Mission).
- Det vises til omtale i Kunnskapsdepartementets, Nærings- og fiskeridepartementets og Landbruksdepartementets tildelingsbrev om samfunnsoppdraget på bærekraftig fôr.

Formål som finansieres over denne posten:

- EUs partnerskap innenfor helse m.m.
- Området helse-, omsorgs- og velferdstjenester
- Området kliniske praksis
- Området global helse
- Området helseinnovasjon
- Strategiske satsinger: kvinners helse og kjønnsperspektivet, antimikrobiell resistens og Forskningscentre for klinisk behandling.

Føringar:

- Midlene til implementeringsforskning på 10 mill kr fra 2024 videreføres i 2025. Disse midlene er et supplement til det som allerede finansieres fra Helse- og omsorgsdepartementet.
- Departementet viser til regjeringens Kvinnehelsestrategi og ber om at det innenfor rammen av den strategiske satsingen på 20,4 mill. kroner til Kvinners helse og

kjønnsperspektivet gjøres en vurdering av/om hvordan kunnskapen om lidelser, plager og sykdommer som i særlig grad rammer kvinner, herunder også muskel- og skjelettlidelser kan løftes gjennom støtte til og bygge opp aktuelle forskningsmiljøer. Forskningsrådet får i ansvar å utforme en løsning. Deler av midlene til satsningen, på opptil 400 000 kr kan benyttes til å dekke kostnadene.

- Ordningen med norsk deltakelse i Euratom videreføres med to mill. kroner, jfr. tildelingsbrev fra Nærings- og fiskeridepartementet, Klima- og miljødepartementet, Landbruks- og matdepartementet og Utenriksdepartementet. HOD viser til dialog om Euratom og eget brev i 2024 i denne sammenheng. Departementene vil komme nærmere tilbake til rammene for tildelingen og behovet for en evaluering av ordningen innen 2025. Vi viser samtidig til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev hvor ordningen styrkes med 10 mill. kroner som kan brukes til å støtte prosjekter i hele den tematiske bredden av Euratom og tilknyttede partnerskap.
- Forsknings-satsningen for utsatte barn og unge videreføres. Dette er en del av oppfølging av BarnUnge21-strategien.
- Forskning på utmattelsesykdommer, som CFS/ME, skal prioriteres innenfor relevante budsjettformål. Sykdommer og skader som representerer store samfunnsmessige utfordringer, har høy sykdomsbyrde og der det er kunnskapshull skal også prioriteres.
- Sentrene for omsorgsforskning skal videreføres, og departementet vil komme nærmere tilbake til en vurdering av vilkårene ila 2025
- Forskningsrådet skal fortsette å legge til rette for forskning på tvers av sektorer og fagområder innenfor områdene mat og matproduksjon, inkludert sjømat, trygg mat, ernæring, helse og miljø, hvor én helse-perspektivet også ivaretas. Det vises til likelydende formulering i tildelingsbrev fra Nærings- og fiskeridepartementet, Landbruks- og matdepartementet og Klima- og miljødepartementet. Samarbeidet i «healthy diet healthy life» (HDHL), hvor sammenhengene mellom mat, matproduksjon, ernæring, helse og klima/miljø vektlegges, skal videreføres. Arbeidet i HDHL skal inngå i arbeidet med å se nasjonale og europeiske føringer på området i sammenheng, jf. tildelingsbrevet til Klima- og miljødepartementet.
- Forskningsrådet operative ansvar for realiseringen av samarbeidet om EUs rammeprogram for forskning og innovasjon, herunder forberedelser og oppfølging av EUs partnerskap og Cancer Mission har høy prioritet.
- Forskningsrådet skal bidra til å mobilisere den norske helsenæringen og andre relevante aktører til relevante initiativer på nasjonalt og europeisk nivå.

4. Driftsutgifter og særskilte driftsutgifter (kap. 285 post 01 og 21)

Driftsutgiftene over Kunnskapsdepartementets kap. 285 post 01 og post 21 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er tilskuddsmidler som skal fordeles videre.

Helse- og omsorgsdepartementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke oppgaver som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på postene for driftsutgifter.

5. Rapportering og resultatoppfølging for 2025

5.1 Årsrapport m.m.

Helse- og omsorgsdepartementet ber om rapportering per kapittel og post rettet inn mot departementets sektorpolitiske prioriteringer som forebygging og folkehelse, diagnostisering, behandling og rehabilitering, helse- og omsorgstjenester, global helse og helseinnovasjon. De sektorpolitiske prioriteringene er utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med krav til årsrapport, se vedlegg til Kunnskapsdepartementets brev som etatsstyrer.

Det skal rapporteres på bruk av midler til særskilte prioriterte områder, som nevnt under punkt 2, og det skal rapporteres på forskning på demens og senterordning for kliniske behandlingsstudier. I tillegg bes Forskningsrådet rapportere på bruk av HRCS for å følge med på, og planlegge nye forskningsbevilgninger på helseområdet.

Rapporteringskrav og frister for 2025 framgår i punkt 5.2 i tildelingsbrev fra Kunnskapsdepartementet, som inkluderer oversikt over tidsfrister for Forskningsrådets leveranser av årsrapport, forslag til budsjettforslag m.m.

5.2 Innspill til de årlige statsbudsjettmilepælene

Forskningsrådet er fra og med 1. januar 2025 bruttobudsjettert med tilsagnsfullmakter. Forskningsrådet skal ifm. forberedelser til de årlige statsbudsjettmilepælene utarbeide anslag for tilsagnsramme, tilsagnsfullmakt, bevilgning, samt synliggjøre oversikt over samlede flerårige forpliktelser per tilskuddspost. Det vises pkt. 5.2. i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for 2025 om innspill til de årlige statsbudsjettene, herunder leveranser av innspill og tilhørende frister.

5.3 Planlagte styringsmøter for 2025

Det planlegges minst ett styringsmøte mellom Forskningsrådet og Helse- og omsorgsdepartementet, i juni og/eller november/desember. Avhengig av behov kan to styringsmøter vurderes.

Med vennlig hilsen

Cathrine Meland (e.f.)
ekspedisjonssjef

Hjørdis M. Sandborg
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Kopi;

Arbeids- og sosialdepartementet
Helsedirektoratet

Folkehelseinstituttet

De regionale helseforetakene

Kunnskapsdepartementet

Riksrevisjonen

Nærings- og fiskeridepartementet

Landbruks- og matdepartementet

Innovasjon Norge

Postboks 8130 Dep 0032 OSLO

Postboks 7000 St. Olavs plass 0030
OSLO

Lovisenberggata 8, 0277, OSLO

Postboks 8119 Dep 0032 OSLO

Storgt. 16 0155 OSLO

Postboks 8090 Dep 0032 OSLO

Postboks 8007 Dep. 0030

post@innovasjon Norge.no

Nytt oppdrag fra Helse- omsorgsdepartementet

HelseOmsorg21-monitor og kvinnehelse

Helse- og omsorgsdepartementet viser til regjeringens Kvinnehelsestrategi og ønsker at HelseOmsorg21-monitoren også skal inneholde kjønnsvariabler. Det bes om at det gjøres en utredning i l. av 2025 om hvordan en skal få dette til med hensyn til av hva som er relevant og praktisk gjennomførbart, med hensyn til datainnhenting fra Forskningsrådet og andre aktuelle finansieringskilder. Det tas sikte på å rammeoverføre midler fra HelseOmsorg21-monitor til Kunnskapsdepartementets driftspost kapittel 285 post 21 i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2025